ASTE SANTURAKO
LAGUNGARRIA

ERRAMU DOMEKA
BARIKU SANTUA

Meza Liburuko
eta Irakurgaiak liburuko testuen
SEPARATA

LIBROS
LITÚRGICOS
Conferencia Episcopal Española

idatz

MMXX

JAUNAREN NEKALDIKO
ERRAMU DOMEKA

Jaunaren Nekaldiaren kontaera

C urtean

Ebanjelio aurreko txatala — Ik. *Flp* 2, 8-9

V/. Kristo gugaitik menpeko egin zan heriotzaraino,
kurutzeko heriotzaraino.
Horregaitik Jainkoak goratu egin eban
eta izen guztien gaineko izena emon eutson.

EBANJELIOA

Nekaldia era laburrean ik. honen ondoren, 10. or.

Kronikariak:

✠ Jesu Kristo gure Jaunaren Nekaldia San Lukasen liburutik — *Lk* 22, 14–23, 56

Baneukan gogoa,
sufridu aurretik pazko-afari hau zuekaz egiteko.

ORDUA etorri zanean, Jesus mahaian jarri zan apostoluekin eta esan eutsen:

✠ «Baneukan gogoa, sufridu aurretik pazko-afari hau zuekaz egiteko. Hara zer dinotsuedan: ez dot gehiago Pazkoa ospatuko, berau Jainkoaren erreinuan bere betera heldu arte».

K Eta edalontzi bat hartu, esker oneko otoitza egin eta esan eban:

✠ «Hartu egizue eta banatu zeuon artean. Hara zer dinotsuedan: ez dot gaurtik gehiago ardao honetatik edango, Jainkoaren erreinua heldu arte».

Egizue hau neure oroigarri».

K Gero, ogia hartu eta, esker oneko otoitza eginez, zatitu eta emon eutsen, esanez:

✠ «Hau neure Gorputza da, zuentzat emongo dana. Egizue hau neure oroigarri».

K Afal ondoan gauza berbera egin eban edalontziarekin, esanez:

✠ «Edalontzi hau itun barria da, zuentzat isuriko dan neure Odolaz ezarria.

Gizonaren Semea salduko dauanaren errukarria!

Baina begira, Neugaz mahaian dago salduko nauanaren eskua. Gizonaren Semea badoa, erabagita dagoan bezala; baina, salduko dauanaren errukarria!»

K Ikasleak euren artean itaunka hasi ziran, nor izan ete eitekean hori egingo ebana.

Ni zerbitzari lez nago zuen artean.

Eztabaida sortu zan ikasleen artean, nor ete zan handiena euren artean. Jesusek esan eutsen:

✠ «Herrietako erregeek menpean hartzen ditue euren herriak, eta agintedunek "Ongile" deitzea gura izaten dabe. Zuek ez jokatu holan; zuen artean nagusiena izan bedi gazteenaren pareko, eta agintaria zerbitzariaren pareko. Izan be, nor ete da handiago, mahaian jarrita dagoana ala zerbitzen diharduana? Ez ete da mahaian dagoana? Ba, Ni zerbitzari lez nago zuen artean.

Zuek Neugaz iraun dozue nire probaldietan. Eta Nik erreinua emoten deutsuet, Aitak Neuri emon eustan lez; neure mahaian jango eta edango dozue nire erreinuan, eta tronuetan jesarriko zarie, Israel herriko hamabi leinuak epaitzeko».

Zuk, Nigana bihurtzean, sendotu egizuz zeure senideak.

K Eta esan eban gainera:

✠ «Simon, Simon! Satanasek beretzat nahi zaitue, garia galbahean bezala zuek astintzeko; baina Nik otoitz egin dot zure alde, zure fedea amatatu ez dadin. Eta zuk, Nigana bihurtzean, sendotu egizuz zeure senideak».

K Pedrok esan eutson:

S «Jauna, prest nago Zugaz baita kartzelara eta heriotzara be joateko».

K Jesusek erantzun eutson:

✠ «Hara zer dinotsudan, Pedro: gaur oilarrak ez dau joko, zuk hiru aldiz ukatu arte Ni ezagutzen nozula.

Neugan bete beharrekoa da idatzita dagoana.

K Ostean, guztiei esan eutsen:

✠ «Falta izan zenduen ezer, boltsarik eta zakutorik eta oinetakorik barik bialdu zinduedazanean?»

K Hareek erantzun:

S «Ezer ere ez».

K Jesusek barriro:

✠ «Orain, ostera, boltsa daukanak hartu dagiala eta gauza bera zakutoa daukanak; eta ezpatarik ez daukanak saldu dagiala soingainekoa eta erosi ezpata. Ze, benetan dinotsuet, Neugan bete beharrekoa dala Liburu Santuan idatzita dagoan hau: “Gaizkileen kidekotzat jo eben”. Izan be, nireak laster egingo dau».

K Hareek esan eutsoen:

S «Jauna, badaukaguz hemen ezpata bi».

K Harek erantzun:

✠ «Nahikoa da!»

Larriaren larriak eraginik,
oraindino gartsuago egiten eban otoitz.

K Urten eban Jesusek eta, ohitura eban lez, Oliamendira joan zan; ikasleek be jarraitu eutsoen. Hara heltzean, Jesusek esan eutsen:

✠ «Egizue otoitz tentaldian ez jausteko».

K Eta hareengandik harrikada bat bide aldenduta, belauniko holantxe egin eban otoitz:

✠ «Aita, gura badozu, urrundu egizu Nigandik edari mingots hau; baina ez bedi egin nire nahia, zeurea baino».

K Honetan, aingeru bat agertu jakon zerutik, adorea emonez. Eta, larriaren larriak eraginik, oraindino gartsuago egiten eban otoitz. Izerdia tantaka erion lurrera, odola baizen lodi. Otoitzetik zutundurik, ikasleakana joan zan; atsekabearen atsekabez, lotan aurkitu zituan, eta esan eutsen:

✠ «Zelan zagoze lo? Jagi eta egin otoitz, tentaldian ez jausteko».

Judas, mosu bategaz saltzen dozu Gizonaren Semea?

K Oraindino berbetan ziharduala, gizataldea agertu zan; Hamabietariko bat, Judas eritxona, etorren euren buru, eta Jesusengana hurreratu zan mosua emotera. Jesusek esan eutson:

✠ «Judas, mosu bategaz saltzen dozu Gizonaren Semea?»

K Gertatzera joiana ikusita, Jesusen inguruan egozanek esan eutsoen:

S «Jauna, erasoko deutsegu ezpataz ala?»

K Eta hareetariko batek abade nagusiaren morroia jo eta eskumako belarria ebagi eutson. Baina Jesusek esan eban:

✠ «Itzi! Nahikoa da!»

K Eta, belarria ikutuz, osatu egin eban. Orduan, beraren aurka etorriak ziran abadeburuei, tenpluko guardiaburuei eta herriko zaharrei esan eutsen:

✠ «Lapur baten bila bezala etorri zarie, ezpata eta makilekin. Egunero zeuekin nintzan tenpluan, eta ez zeunsten eskurik ezarri; baina oraintxe da zuen ordua, ilunpearen nagusialdia».

Kanpora urtenda, Pedrok negarrari emon eutson saminez beterik.

K Jesus preso hartu eta abade nagusiaren etxera eroan eben. Pedrok urrutitik jarraitu eutson. Batzuk patio erdian sua biztu eta inguruan jesarrita egozan; Pedro be euren artean jesarri zan. Neskame batek, Pedro sutondoan jesarrita ikustean, begira-begira jarri eta esan eutson:

S «Hauxe be Jesusekin ibiltzen zan».

K Baina harek ukatu egin eban:

S «Emakume, nik ez dot ezagutzen hori!»

K Handik lasterrera, beste batek ikusi eta esan eutson:

S «Zeu be horreetarikoa zara».

K Eta Pedrok:

S Ez, gizona! Ni neu ez!»

K Handik ordubetera edo, beste batek gogor inoan:

S «Bai, hauxe be Jesusekin ibiltzen zan, galilearra da-eta».

K Pedrok erantzun eban:

S «Ez dakit zer dinozun be, gizona!»

K Eta une berean, oraindino berbetan zihardula, oilarrak jo eban. Bihurtu zan Jauna eta Pedrori begiratu eutson. Gogoratu jakon Pedrori Jaunak esanekoa: «Gaur oilarrak jo baino lehen, hiru aldiz ukatuko nozu», eta, kanpora urtenda, negarrari emon eutson saminez beterik.

Igarri egik, profeta: nork jo hau?

Jesus preso eukienek burlaka eta joka erabilien. Begiak estaldurik, itauntzen eutsoen:

S «Igarri egik, profeta: nork jo hau?»

K Eta beste berba iraingarri asko esaten eutsoezan.

Batzar Nagusira eroan eben.

Eguna argitu ebanean, batu ziran herriko Zaharren Kontseilua, abadeburuak eta lege-maisuak eta Jesus Batzar Nagusira eroan eben. Hauxe esan eutsoen:

S «Mesias bazara, esaiguzu».

K Jesusek erantzun:

✠ «Esaten badeutsuet, ez deustazue sinistuko eta, itauntzen badeutsuet ez deustazue erantzungo. Baina hemendik aurrera, Gizonaren Semea Jainko ahalguztidunaren eskuman jesarrita egongo da».

K Orduan, guztiek esan eben:

S «Beraz, Jainkoaren Semea zara Zu?»

K Harek erantzun eutsen:

✠ «Zeuek dinozue, Neu naz».

K Hareek orduan:

S «Ba ete dogu testigantza beharrizanik? Geuk entzun deutsagu beraren ahotik».

K Jagi ziran danak eta Pilatogana eroan eben Jesus.

Nik neuk ez deutsat errurik aurkitzen gizon honi.

Han Jesus salatzen hasi ziran, esanez:

S «Gure herria nahasten aurkitu dogu hau; enperadoreari zergak ordaintzea galarazoten dau eta bera Mesias, erregea, dala esaten».

K Pilatok itaundu eutson:

S «Judeguen erregea zara Zu?»

K Jesusek erantzun eutson:

✠ «Zeuk dinozu».

K Pilatok abadeburu eta jente-taldeari esan eutsen:

S «Nik neuk ez deutsat errurik aurkitzen gizon honi».

K Baina hareek, behin eta barriro:

S «Judea guztian zehar herria goikoz behera jartzen dabil bere irakatsiakaz, Galileatik hasi eta honaino».

K Hori entzutean, ha gizona ea galilearra zan itaundu eban Pilatok. Eta, Herodesen menpekoa zala jakin ebanean, harengana bialdu eban, egun hareetan Jerusalemen zan-eta.

Herodesek, bere soldaduakaz batera,
Jesus destainez eta burlaz erabili eban.

Poz-pozik jarri zan Herodes Jesus ikustean, ze, aspalditik eban ha ikusteko gogoa, haretaz entzunak ebazanakaitik; mirariren bat egiten ikusteko itxaropena be baeukan. Herodesek itaun asko egin eutsozan, baina Jesusek ez eutson ezertxu be erantzun. Bitartean, han ziharduen abadeburuak eta lege-maisuak salatu eta salatu. Herodesek, bere soldaduakaz batera, Jesus destainez eta burlaz erabili ostean, soineko distiratsua jantzi eta Pilatogana bialdu eban barriro. Egun haretan lagun egin ziran Pilato eta Herodes, artean arerio ziran-eta.

Pilatok hareen esku itzi eban Jesus.

Pilatok abadeburuak, agintariak eta herria barriro batu eta esan eutsen:

S «Gizon hau herriaren nahastatzaile lez ekarri deustazue; baina itaunak egin deutsadaz zeuen aurrean eta ez deutsat aurkitu zuek botatzen deutsazuen errurik bat bera be; ezta Herodesek be, ze, geugana bialdu dau ostera. Honek ez dau heriotza merezidu dauanik ezer egin. Beraz, zigorraldi bat emon eta askatu egingo dot».

K Baina guztiek aho batez deadarka esan eutsoen:

S «Kendu hori eta askatu eiguzu Barrabas».

K Urian izandako matxinada eta giza hilketa bategaitik espetxean sartuta eukien Barrabas hori. Jesus askatu nahian, Pilatok barriro egin eutsen berba. Baina hareek deadarka jarraitu eben:

S «Kurutzera hori! Josi kurutzean!»

K Pilatok hirugarren aldiz esan eutsen:

S «Zer oker egin dau, bada, honek? Nik ez dot hau kondenatzeko arrazoirik aurkitzen. Beraz, zigorraldia emon eta askatu egingo dot».

K Baina hareek deadar eta deadar ziharduen kurutzeratu egiala eskatuz, eta gero eta handiagoak ziran deadarrak.

Orduan, Pilatok hareen eskabidearen aurrean makurtzea erabagi eban, eta hareek eskatzen ebena, matxinada eta hilketagaitik espetxean egoana, askatzea eta Jesus euren esku itzi eban.

Jerusalemgo emakumeok,
ez egin negarrik Nigaitik.

Jesus kurutzean jostera eroiela, solotik etorren bat, Simon Zirenekoa,

hartu eben eta kurutzea leporatu eutsoen, Jesusen atzetik eroan egian.

Herriko jente-talde handia joian Jesusen ondorik, baita emakume asko be, bular joka eta beragaitik aieneka. Bihurtu zan Jesus hareengana eta esan eutsen.

✠ «Jerusalemgo emakumeok, ez egin negarrik Nigaitik; egizue negar zeuokaitik eta zeuon seme-alabakaitik. Hara, badatoz honako hau esango dan egunak: "Zorionekoak agorrak, umerik sortu ez daben sabelak eta hazi ez daben bularrak!" Orduan, holan hasiko dira mendiei esaten: "Jausi zaiteze geure gainera", eta tontorrei: "Ezkutatu gagizuez". Izan be, egur hezeari hau egiten badeutsoe, zer ez ete deutsoe egingo igarrari?»

K Jesusegaz batera, gaizkile bi be eroan zituen hiltzera.

Aita, parkatu eiezu, ez dakie zertan diharduen-eta.

«Buru-hazur» eritxon lekura heldu ziranean, bertan josi eben kurutzean Jesus, baita gaizkile biak be, bata Jesusen eskumaldean eta bestea ezkerrean. Jesusek holantxe inoan:

✠ «Aita, parkatu eiezu, ez dakie zertan diharduen-eta».

K Soldaduek Jesusen jantziak banatu egin zituen, zotz eginez.

Hau judeguen erregea da.

Herria begira egoan. Agintariak, barriz, keinuka ebilkozan, esanez:

S «Besteak salbatu jozak; salbatu dagiala bere burua, Jainkoaren Mesias, Aukeratua, bada».

K Soldaduek be burla egiten eutsoen; hurreraturik, ozpina eskeintzen eutsoen, esanez:

S «Judeguen erregea bahaz, salbatu egik heure burua!»

K Gainean idazkun hau eukan: **«HAU JUDEGUEN ERREGEA DA»**.

Gaur Neugaz izango zara paradisuan.

Kurutzetik dindilizka egozan gaizkileetariko bat Jesusi irainka ebilkon:

S «Hi ez haz, ba, Mesias? Salbatu egik heure burua eta salbatu gagizak geu be!»

K Baina besteak agiraka egin eutson, esanez:

S «Zigorra jasoten hagoala be ez deutsak bildurrik Jainkoari ala? Gurea legezkoa dok, ze, geure eginakaitik merezia joaguk; baina honek ez jok ezelako okerrik egin».

K Gero, esan eban:

S «Jesus, gogoratu zaitez nitaz, zeure erreinura heltzean».

K Jesusek erantzun eutson:

✠ «Benetan dinotsut: gaur Neugaz izango zara paradisuan».

Aita, zeure eskuetan izten dot neure espiritua!

K Eguerdi aldea zan, eta ilundu egin eban lurbira osoan hirurak arte. Eguzkia ezkutatu egin zan eta santutegiko oihala erdi-erditik urratu zan. Jesusek deadar handiz esan eban:

✠ «Aita, zeure eskuetan izten dot neure espiritua!»

K Eta hori esanda, azken arnasa emon eban.

Hemen, belauniko jarri eta egonalditxo bat egingo da.

Erromatar ehuntariak, gertatua ikusirik, Jainkoa goratu eban, esanez:

S «Benetan be zintzoa zan gizon hau!»

K Ikuskizunera joandako jente guztia, gertatua ikusirik, bular joka bihurtu zan urira. Bertan egozan Jesusen ezagun guztiak, baita Galileatik jarraitu eutsoen emakumeak be, urrutitik dan-dana ikusten.

Hatxean zulatutako hilobian
ezarri eban Josek Jesusen gorpua.

Orduan, kontseiluko kide bat etorri zan, Jose eritxona, gizon on eta zintzoa; honek ez zituan ontzat emon Batzar Nagusiaren erabagia eta jokabidea. Judeako Arimatea herrikoa zan izatez, eta Jainkoaren erregetza noiz etorriko begira egoan. Josek, beraz, Pilatogana aurkeztu eta Jesusen gorpua eskatu eutson. Jesus kurutzetik jatsirik, izara baten batu eban eta hatxean zulatutako eta oraindik beste inor lurperatu bako hilobian ezarri. Pazko-Jairako prestaketak egiteko eguna zan eta zapatua hastera joian.

Galileatik Jesusegaz etorritako emakumeek, Joseren atzetik joanda, ikusi eben hilobia eta begiratu Jesusen gorpua zelan ipintzen eben. Gero, bihurtu eta usain gozoko ukenduak eta mirra prestatu ebezan. Zapatuan atseden hartu eben, aginduta egoan lez.

Jaunak esana.

Nekaldia era laburrean.

Kronikariak:

✠ Jesu Kristo gure Jaunaren Nekaldia San Lukasen liburutik *Lk* 23, 1-49

ALDI haretan, jagi ziran herriko Zaharren Kontseilua, abadeburuak eta lege-maisuak eta Pilatogana eroan eben Jesus.

Nik neuk ez deutsat errurik aurkitzen gizon honi.

Han Jesus salatzen hasi ziran, esanez:

S «Gure herria nahasten aurkitu dogu hau; enperadoreari zergak ordaintzea galarazoten dau eta bera Mesias, erregea, dala esaten».

K Pilatok itaundu eutson:

S «Judeguen erregea zara Zu?»

K Jesusek erantzun eutson:

✠ «Zeuk dinozu».

K Pilatok abadeburu eta jente-taldeari esan eutsen:

S «Nik neuk ez deutsat errurik aurkitzen gizon honi».

K Baina hareek, behin eta barriro:

S «Judea guztian zehar herria goikoz behera jartzen dabil bere irakatsiakaz, Galileatik hasi eta honaino».

K Hori entzutean, ha gizona ea galilearra zan itaundu eban Pilatok. Eta, Herodesen menpekoa zala jakin ebanean, harengana bialdu eban, egun hareetan Jerusalemen zan-eta.

Herodesek, bere soldaduakaz batera,
Jesus destainez eta burlaz erabili eban.

Poz-pozik jarri zan Herodes Jesus ikustean, ze, aspalditik eban ha ikusteko gogoa, haretaz entzunak ebazanakaitik; mirariren bat egiten ikusteko itxaropena be baeukan. Herodesek itaun asko egin eutsozan, baina Jesusek ez eutson ezertxu be erantzun. Bitartean, han ziharduen abadeburuak eta lege-maisuak salatu eta salatu. Herodesek, bere soldaduakaz batera, Jesus destainez eta burlaz erabili ostean, soineko distiratsua jantzi eta Pilatogana bialdu eban barriro. Egun haretan lagun egin ziran Pilato eta Herodes, artean arerio ziran-eta.

Pilatok hareen esku itzi eban Jesus.

Pilatok abadeburuak, agintariak eta herria barriro batu eta esan eutsen:

S «Gizon hau herriaren nahastatzaile lez ekarri deustazue; baina itaunak egin deutsadaz zeuen aurrean eta ez deutsat aurkitu zuek botatzen deutsazuen errurik bat bera be; ezta Herodesek be, ze, geugana bialdu dau ostera. Honek ez dau heriotza merezidu dauanik ezer egin. Beraz, zigorraldi bat emon eta askatu egingo dot».

K Baina guztiek aho batez deadarka esan eutsoen:

S «Kendu hori eta askatu eiguzu Barrabas».

K Urian izandako matxinada eta giza hilketa bategaitik espetxean sartuta eukien Barrabas hori. Jesus askatu nahian, Pilatok barriro egin eutsen berba. Baina hareek deadarka jarraitu eben:

S «Kurutzera hori! Josi kurutzean!»

K Pilatok hirugarren aldiz esan eutsen:

S «Zer oker egin dau, bada, honek? Nik ez dot hau kondenatzeko arrazoirik aurkitzen. Beraz, zigorraldia emon eta askatu egingo dot».

K Baina hareek deadar eta deadar ziharduen kurutzeratu egiala eskatuz, eta gero eta handiagoak ziran deadarrak.

Orduan, Pilatok hareen eskabidearen aurrean makurtzea erabagi eban, eta hareek eskatzen ebena, matxinada eta hilketagaitik espetxean egoana, askatzea eta Jesus euren esku itzi eban.

Jerusalemgo emakumeok,
ez egin negarrik Nigaitik.

Jesus kurutzean jostera eroiela, solotik etorren bat, Simon Zirenekoa, hartu eben eta kurutzea leporatu eutsoen, Jesusen atzetik eroan egian.

Herriko jente-talde handia joian Jesusen ondorik, baita emakume asko be, bular joka eta beragaitik aieneka. Bihurtu zan Jesus hareengana eta esan eutsen.

✠ «Jerusalemgo emakumeok, ez egin negarrik Nigaitik; egizue negar zeuokaitik eta zeuon seme-alabakaitik. Hara, badatoz honako hau esango dan egunak: “Zorionekoak agorrak, umerik sortu ez daben sabelak eta hazi ez daben bularrak!” Orduan, holan hasiko dira mendiei esaten: “Jausi zaiteze geure gainera”, eta tontorrei: “Ezkutatu gagizuez”. Izan be, egur hezeari hau egiten badeutsoe, zer ez ete deutsoe egingo igarrari?»

K Jesusegaz batera, gaizkile bi be eroan zituen hiltzera.

Aita, parkatu eiezu, ez dakie zertan diharduen-eta.

«Buru-hazur» eritxon lekura heldu ziranean, bertan josi eben kurutzean Jesus, baita gaizkile biak be, bata Jesusen eskumaldean eta bestea ezkerrean. Jesusek holantxe inoan:

✠ «Aita, parkatu eiezu, ez dakie zertan diharduen-eta».

K Soldaduek Jesusen jantziak banatu egin zituen, zotz eginez.

Hau judeguen erregea da.

Herria begira egoan. Agintariak, barriz, keinuka ebilkozan, esanez:

S «Besteak salbatu jozak; salbatu dagiala bere burua, Jainkoaren Mesias, Aukeratua, bada».

K Soldaduek be burla egiten eutsoen; hurreraturik, ozpina eskeintzen eutsoen, esanez:

S «Judeguen erregea bahaz, salbatu egik heure burua!»

K Gainean idazkun hau eukan: **«HAU JUDEGUEN ERREGEA DA»**.

Gaur Neugaz izango zara paradisuan.

Kurutzetik dindilizka egozan gaizkileetariko bat Jesusi irainka ebilkon:

S «Hi ez haz, ba, Mesias? Salbatu egik heure burua eta salbatu gagizak geu be!»

K Baina besteak agiraka egin eutson, esanez:

S «Zigorra jasoten hagoala be ez deutsak bildurrik Jainkoari ala? Gurea legezkoa dok, ze, geure eginakaitik merezia joaguk; baina honek ez jok ezelako okerrik egin».

K Gero, esan eban:

S «Jesus, gogoratu zaitez nitaz, zeure erreinura heltzean».

K Jesusek erantzun eutson:

✠ «Benetan dinotsut: gaur Neugaz izango zara paradisuan».

Aita, zeure eskuetan izten dot neure espiritua!

K Eguerdi aldea zan, eta ilundu egin eban lurbira osoan hirurak arte. Eguzkia ezkutatu egin zan eta santutegiko oihala erdi-erditik urratu zan. Jesusek deadar handiz esan eban:

✠ «Aita, zeure eskuetan izten dot neure espiritua!»

K Eta hori esanda, azken arnasa emon eban.

Hemen, belauniko jarri eta egonalditxo bat egingo da.

Erromatar ehuntariak, gertatua ikusirik, Jainkoa goratu eban, esanez:

S «Benetan be zintzoa zan gizon hau!»

K Ikuskizunera joandako jente guztia, gertatua ikusirik, bular joka bihurtu zan urira. Bertan egozan Jesusen ezagun guztiak, baita Galileatik jarraitu eutsoen emakumeak be, urrutitik dan-dana ikusten.

Jaunak esana.

JAUNAREN NEKALDIKO BARIKU SANTUA

Jaunaren Nekaldiaren kontaera

A B C urteetan

Ebanjelio aurreko txatala — Ik. *Flp* 2, 8-9

V/. Kristo gugaitik menpeko egin zan heriotzaraino,
kurutzeko heriotzaraino.
Horregaitik Jainkoak goratu egin eban
eta izen guztien gaineko izena emon eutson.

EBANJELIOA

Jaunaren Nekaldiaren kondaira argimutilik eta intsentsurik gabe aldarrikatuko da, eta liburuari agurrik eta kurutzerik egin barik. Diakonoak aldarrikatuko dau edo, diakonorik ez bada, abadeak berak. Kristau soilek ere aldarrikatu daikie, baina Kristoren hitzak, ahal dala, abadeari itziz.

Irakurleek, diakono diranean, bestela ez, bedeinkapena eskatuko deutsoe abadeari Nekaldia aldarrikatzen hasi aurretik, Ebanjeliorako ohi danez.

Laburdurak, alkarrizketa-moduan irakurri nahi danerako jarri dira: ✠ = Jesus; **K** = Kronikaria; **S** = Sinagoga eta gainerako berba-lagunak.

Kronikariak:

✠ Jesu Kristo gure Jaunaren Nekaldia San Joanen liburutik — *Jn* 18, 1–19, 42

Getsemanin, Jesus preso hartu
eta loturik eroan.

JESUS eta ikasleak Zedron erreka igaro eta beste aldean egoan ortu batera sartu ziran. Judasek be, Jesus salduko ebanak, ezagutzen eban ha lekua, ze, sarritan batu izan zan Jesus han bere ikasleakaz.

Judas, beraz, tenpluko gudari-taldea eta abadeburuak eta fariseuen guardiak harturik, bertara joan zan. Zuzi, argiontzi eta armez horniduta joiazan. Jesusek, ondo ekianez gertatuko jakon guztia, bidera urten eta esan eutsen:

S «Noren bila zatoze?»

K Hareek erantzun:

S «Jesus Nazaretarraren bila».

K Harek orduan:

✠ «Neu naz».

K Han zan guardiakaz batera Judas saltzailea be. Jesusek «Neu naz» esan eutsenean, atzeraka hasi eta lurrera jausi ziran. Barriro itaundu eutsen:

✠ «Noren bila zatoze?»

K Hareek erantzun:

S «Jesus Nazaretarraren bila».

K Eta Jesusek:

✠ «Esan deutsuet Neu nazala. Nire bila bazatoze, itzi honeei joaten».

K Holan bete zan Jesusek berak esandakoa: «Emon deustazuzanetatik ez dot bat be galdu». Orduan, Simon Pedrok, aldean eroian ezpata atara, abade nagusiaren morroia jo eta eskumako belarria ebagi eutson. Morroiak Malko eban izena. Jesusek esan eutson Pedrori:

✠ «Bihurtu ezpata zorrora. Ez ete dot, ba, edan behar Aitak emon deustan kaliza?»

Jesus Anasen etxera eroan eben lehenengo.

K Orduan, gudari-taldeak bere buruzagiagaz eta judegu-agintarien guardiek Jesus preso hartu eta, lotuta, Anasen etxera eroan eben lehenengo; urte haretako abade nagusi Kaifasen aitaginarreba zan Anas hau (Kaifas zan judeguei aholku hau emon eutsena: «Hobe da gizon bat herriagaitik hiltzea»).

Simon Pedro eta beste ikasle bat Jesusen atzetik joan ziran. Beste ikaslea abade nagusiaren ezaguna zan eta, Jesusegaz batera, abade nagusiaren jauregiko patiora sartu zan; Pedro, barriz, kanpoan gelditu zan, ate ondoan. Urten eban orduan abade nagusiaren ezaguna zan ikasleak eta, atezainari berba egin ostean, Pedro barrura sartuazo eban. Atezain egoan neskameak esan eutson Pedrori:

S «Zeu be ez ete zara gizon horren ikasleetarikoa?»

K Pedrok erantzun:

S «Ez, ez naz!»

➔

K Morroiak eta guardiak sua biztu eta berotzen ziharduen, hotz egoalako. Pedro be hareekin egoan, berotzen. Abade nagusiak bere ikasleez eta irakatsiaz itaundu eutson Jesusi. Jesusek erantzun eutson:

✠ «Agiri-agirian berba egin izan deutsat Nik mundu guztiari; sinagogan eta tenpluan irakatsi izan dot beti, judegu guztiak batzen diran lekuan, eta ezer be ez dot ezkutuan esan. Zergaitik itauntzen deustazu Niri? Itaundu nire entzuleei eta emongo deutsue esan dodanaren barri».

K Hori esan ebaneko, han egoan guardia batek matrailekoa emon eutson, esanez:

S «Holan erantzuten deutsazu abade nagusiari?»

K Jesusek erantzun eutson:

✠ «Txarto berba egin badot, esan zertan; baina ondo egin badot, zergaitik jo nozu?»

K Orduan, Anasek Kaifas abade nagusiagana bialdu eban Jesus lotuta.

«Zeu be ez ete zara horren ikasleetarikoa?
Ez, ez naz!

Bitartean, han egoan Simon Pedro berotzen, eta esan eutsoen:

S «Zeu be ez ete zara horren ikasleetarikoa?»

K Pedrok ukatu egin eban, esanez:

S «Ez, ez naz!»

K Abade nagusiaren morroietariko batek, Pedrok belarria ebagi eutsonaren senideak, esan eutson:

S «Ez ete zaitut, ba, neuk ikusi horregaz ortuan?»

K Ukatu egin eban Pedrok barriro be, eta bat-batean oilarrak jo eban.

Nire erregetza ez da mundu honetakoa.

Kaifasen etxetik Gobernariaren jauregira eroan eben Jesus. Goizaldea zan. Judeguak ez ziran jauregian sartu, euren buruak ez lohitzeko, ze, osterantzean ezin izango eben pazko-afarian parterik hartu. Pilatok kanpora urten eta itaundu eutsen:

S «Zer salakuntza dakarzue gizon honen aurka?»

K Hareek erantzun eutsoen:

S «Gaizkilea ez balitz, ez geunskizun ekarriko».

K Pilatok esan eutsen:

S «Eroan zeuok eta epaitu zeuon legearen arabera».

K Judeguek orduan:

S «Guk ez dogu legezko inor heriotzara kondenatzea».

K Holan beteko zan Jesusek esandakoa, zein heriotzaz hilko zan adierazo ebanean. Pilato jauregira sartu zan barriro eta, Jesusi deiturik, itaundu eutson:

S «Judeguen erregea zara zu?»

K Jesusek erantzun:

✠ «Zuk zeurez itauntzen deustazu hori ala besteek esan deutsue hori Nitaz?»

K Pilatok esan eutson:

S «Judegua ete naz, ba, ni? Zeure herritarrek eta abadeburuek ekarri zaitue nigana. Zer egin dozu?»

K Jesusek erantzun:

✠ «Nire erregetza ez da mundu honetakoa. Nire erregetza mundu honetakoa balitz, nire jenteak burruka egingo leuke, Ni judeguen eskuetan ez jausteko. Nire erregetza, ostera, ez da hemengoa».

K Orduan, Pilatok esan eutson:

S «Beraz, errege zara Zu?»

K Jesusek erantzun eutson:

✠ «Bai, errege naz, zeuk dinozunez. Honetarako jaio eta etorri naz mundura: egiaren testigantza egiteko. Egiarena danak entzuten dau nire ahotsa».

K Pilatok galdetu eutson:

S «Zer da egia?»

K Hori esanda, barriz be judeguakana urten eta esan eutsen:

S «Nik ez deutsat errurik aurkitzen gizon honi. Baina badozue ohitura bat Pazko-jaietan nik preso bat askatzekoa: gura dozue judeguen erregea askatzea?»

K Hareek, barriz, deadarka:

S «Hori ez! Askatu Barrabas!»

K Barrabas hau bidelapurra zan.

➔

Agur, judeguen errege!

Pilatok, orduan, Jesus zigorkadaz astintzeko agindu eban. Gudariek, arantzazko koroia eginik, buruan ezarri eutsoen eta purpurazko soinekoa bota eutsoen gainera. Eta, inguraturik, esaten eutsoen:

S «Agur, judeguen errege!»

K Eta matrailekoka erabilien. Urten eban barriro be Pilatok eta esan eutsen judeguei:

S «Hara, kanpora dakartsuet, jakin dagizuen ez deutsadala errurik aurkitzen».

K Urten eban, bada, kanpora Jesusek, arantzazko koroia eta purpurazko soinekoa eroiazala. Pilatok esan eutsen:

S «Hona hemen gizona!»

K Abadeburuak eta guardiak, ha ikustean, deadarka hasi ziran:

S « «Kurutzera hori! Josi kurutzean!»

K Pilatok esan eutsen:

S «Eroan zeuok eta josi kurutzean; nik ez deutsat errurik aurkitzen».

K Judeguek erantzun eutsoen:

S «Guk badogu legea, eta lege horren arabera heriotza-zigorra merezidu dau, Jainkoaren Seme egin daualako bere burua».

K Hori entzutean, gehiago bildurtu zan Pilato eta, barriro jauregira sartuta, itaundu eutson Jesusi:

S «Nongoa zara Zu?»

K Jesusek, ostera, ez eutson erantzun be egin. Orduan, Pilatok esan eutson:

S «Ez ete deustazu erantzun behar? Ez dakizu aginpidea dodana Zu askatzeko nahiz kurutzean josteko?»

K Jesusek erantzun eutson:

✠ «Ez zeunke nire gainean ezelako aginpiderik izango, Jainkoak emon ez baleutsu. Horregaitik, traizinoz zure eskuetan ipini nauanak pekatu handiagoa dauka».

Kendu hori, kendu! Josi kurutzean!

K Harrezkero, Jesus askatu guran ebilen Pilato. Baina judeguak deadarka hasi jakozan:

S «Hori askatzen badozu, ez zara enperadorearen adiskide. Bere burua errege egiten dauana enperadorearen aurka dabil».

K Pilatok, berba horreek entzutean, kanpora eroan eban Jesus eta auzitegian jesarri zan, «Harlosatua» eritxon lekuan –hebreeraz «Gabbata»– . Pazko-jairako prestaketa-eguna zan, eguerdi ingurua. Pilatok esan eutsen judeguei:

S «Hona hemen zuen erregea!»

K Orduan, hareek deadarka:

S «Kendu hori, kendu! Josi kurutzean!»

K Eta Pilatok:

S «Kurutzean josi behar ete dot zuen erregea?»

K Abadeburuek erantzun eutsoen:

S «Ez daukagu enperadorea baino beste erregerik».

K Orduan, Pilatok hareen esku itzi eban, kurutzean josi egien.

Kurutzean josi eben, eta haregaz batera beste bi.

Hartu eben, beraz, Jesus, eta honek kurutzea sorbaldan eroiala, «Buru-hazur» –hebreeraz «Golgota»– eritxon lekurantz urten eban. Han josi eben kurutzean, eta beragaz batera beste bi, alde banatan, eta erdian Jesus. Pilatok kartel bat idatzi eta kurutze-buruan ipini eban; hauxe egoan idatzita: **JESUS NAZARETARRA, JUDEGUEN ERREGEA**.

Judegu askok irakurri eban kartela, ze, uritik hur egoan Jesus kurutzean josi eben lekua; gainera, hebreeraz, latinez eta grekoz idatzita egoan. Judeguen abade-buruek esan eutsoen Pilatori:

S «Ez idatzi “Judeguen erregea”, ezpada ze, berak esan ebala: “Judeguen erregea naz”».

K Pilatok erantzun eban:

S «Idatzia, bego idatzita!»

Nire jantziak euren artean banatu zituen.

K Gudariek, Jesus kurutzean josi ostean, haren jantziak hartu eta lau zati egin zituen, bakotxarentzat bat; gero, tunika hartu eben, baina josturarik bakoa, goitik behera ehundua zanez, esan eutsoen alkarri:

S «Ez dagigun urratu; zotz egin dagigun, ea zeinentzat dan».

K Holan bete zan Liburu Santuak dinoana: «Nire jantziak euren artean banatu zituen, eta nire tunika zotzetara egin». Hatan be, horixe egin eben gudariek.

➔

Horra hor zure semea! Horra hor zure ama!

Jesusen kurutzearen ondoan egozan haren ama, bere amaren ahizta, Maria Kleofasena eta Maria Magdalena. Jesusek, bere ama eta, beronen ondoan, maite eban ikaslea ikusirik, esan eutson amari:

✠ «Emakume, horra hor zure semea!»

K Gero, ikasleari esan eutson:

✠ «Horra hor zure ama!»

K Eta harrezkero ikasleak bere etxean hartu eban.

Bete da dana!

Ondoren, Jesusek, dana betea zala jakinik, Liburu Santuak esana guztiz bete zedin, esan eban:

✠ «Egarri naz!»

K Bazan han ozpinez betetako pitxar bat. Orduan, belakia ozpinetan busti eta, kainaberari ertzean erantsiz, ahora hurreratu eutsoen. Ozpina hartu ebanean, Jesusek esan eban:

✠ «Bete da dana!»

K Eta, burua makurtuz, azken arnasa emon eban.

Hemen, belauniko jarri eta egonalditxo bat egingo da.

Odolak eta urak urten eben.

Pazko-jairako prestaketa-eguna zan, eta judeguek ez eben gura zapatuan gorpuak kurutzean gelditzerik, ze, zapatu ha oso jaiegun handia zan. Horregaitik, kurutzeratuei berna-hazurrak apurtu eta handik kentzeko eskatu eutsoen Pilatori. Joan ziran, bada, gudariak eta berna-hazurrak hausi eutsiezan Jesusegaz kurutzean jositako biei; baina, Jesusengana heldu ziranean, ordurako hilda egoala ikusirik, ez eutsoen berna-hazurrik hausi, ezpada ze, gudari batek lantzaz saihetsa zulatu eutson, eta bat-batean odolak eta urak urten eben.

Ikusi ebanak berak autortzen dau eta egiazkoa da haren autormena. Harek badaki egia dinoana, zuok be sinistu dagizuen. Liburu Santuak dinoana bete zedin gertatu zan hau: «Ez deutsoe hazurrik hausiko». Eta beste pasarte baten hauxe dino: «Zulatu ebenari begiratuko deutsoe».

Jesusen gorpua oihal-zerrendaz lotu eben,
tartean usaingarriak ipiniz.

Gero, Arimateako Josek Jesusen gorpua eroateko baimena eskatu eutson Pilatori. Jesusen ikaslea zan Jose, baina isilpean, judeguen bildurrez. Pilatok baimena emon eutson. Harek, orduan, joan eta Jesusen gorpua eroan egin eban.

Etorri zan Nikodemo be –harako behin baten gauez Jesus ikustera joan zan ha– hogeta hamarren bat kiloko mirra eta aloezko nahastura ekarrela. Hartu eben, bada, Jesusen gorpua eta oihal-zerrendaz lotu eben, tartean usaingarriak ipiniz, judeguek hobiratzeko daben ohituraren arabera. Jesus kurutzeratu eben lekutik hurrean, ortu bat egoan, eta ortuan ordura arte inor ipini bako hilobi barria. Hilobia hurrean egoanez, hantxe ipini eben Jesus, judeguen Pazko-eguna hastera joian-eta.

Jaunak esana